

SZLOVÁKIA/FELVIDÉK

A rektoroknak bemutatták a minisztérium reformterveit – elkezdtek aggódni az akadémiai szabadságért

Branislav Gröhling Besztercebányán, a Szlovák Rektori Konferencia keddi 94. ülészakán bemutatta a főiskolák rektorainak a felsőoktatás átalakításáról szóló terveit és az új finanszírozási rendszert, amelynek célja a felsőoktatási intézmények minőségi javulásának támogatása. Kitért a diplomások jobb munkaerő piaci foglalkoztathatóságának témájára is. A miniszter szerint az összekapcsolt intézmények előnye lesz a minőségi szakértők, kutatók és oktatók egy helyen való koncentrációja, ami viszont az egyetem nemzetközi versenyképességének és vonzerejének növekedéséhez vezet. A Szlovák Rektori Konferencia alapvetően nem ért egyet az akadémiai önkormányzatok korlátozásával, amint azt a pénzügyminiszter által közzétett Nemzeti Integrált Reformterv javasolja. [...] A Reformcsomag megállapítja, hogy Szlovákiában egyetlen egyetem sincs a TOP 500-ban, pedig a többi visegrádi országban van legalább egy. A legjobb három szlovák egyetem helyezése a világranglistán átlagosan 879, ezt javítanák, 2024-re 800-ra, majd 2030-ra a három másik visegrádi tagállam átlagára, 541-re. Szlovákiának gondja van a legjobb diákok megtartásával is. Luxemburg után arányaiban a legtöbb szlovákiai egyetemi diák tanul külföldön – 18%-uk. Ezeknek csupán a fele tér haza...”
Forrás: Ma7.sk: [teljes cikk >](#)

Korrupcióellenes magatartásra nevelnék a diákokat

A legutóbbi Eurobarometer-felmérés adatai például azt mutatják, hogy a szlovákiai válaszadók 87 százaléka rendkívül elterjedt jelenségnek tartja a korrupciót az országban. Az Állítsuk Meg a Korrupciót (Zastavme korupciu) és az Állami Pedagógiai Intézet (ŠPÚ) éppen ezért úgy véli, hogy a korrupcióellenes magatartás oktatását már egészen fiatalon kellene elkezdni. Lapunk megkeresésére a szakértő elmondta, hogy az ötlet akkor született meg a szervezetnél, amikor az észtországi iskolákban tettek munkalátogatást. Az említett ország ugyanis mind területi, mind történelmi szempontból közel áll Szlovákiához, ám az oktatás színvonala egészen más szinten van...”
Forrás: Ujszo.com: [teljes cikk >](#)

A kultúra és a kreatív ipar nem kapta meg az ígért segítséget

A kultúra és a kreatív ipar területe a mai napig nem kapta meg a beígért támogatást, hívták fel Igor Matovič kormányfőnek címzett nyílt levelükben a figyelmet a művészeket tömörítő szervezetek. Rámutattak, hogy Szlovákia-szerte a kultúrában és a kreatív iparban 220 ezer ember dolgozik, a lakosság közel 9 százaléka. Mint írták, csaknem egyharmaduknak az utóbbi hét hónapban 80, bizonyos ágazatokban pedig 90 százalékkal kevesebb munkájuk van...”
Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Megemlékezések Felvidék szerte

Somorján a református templomban tartottak ökumenikus megemlékezést az aradi vértanúk emléknapján, melyet a közösségi hálón online is közvetítettek. [...] A Csemadok Szímői Alapszervezete, a Magyar Közösség Pártja és a helyi Egyházközség az aradi vértanúkra emlékezett a főtéri harangláb előtt. [...] Komáromban rendhagyó módon emlékeztünk hőseinkre. [...]Koszorúzással és faültetéssel emlékeztek október 6-án délután az aradi vértanúkra Rimaszombatban. [...]Szepsi megemlékezés a tizenhárom aradi vértanúról. [...]Közösen emlékeztek az aradi vértanúkra a Híd, az MKP és az Összefogás képviselői együtt koszorúztak...”
Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#) [teljes cikk 3 >](#) [teljes cikk 4 >](#) [teljes cikk 5 >](#) [teljes cikk 6 >](#)

Videó: Tovább folytatják a tornaljai tengerszem kutatását

Szlovák és magyar búvárok közösen folytatják a tornaljai tengerszem további kutatását. Legutóbbi merülésük alkalmával hidrológiai és biológiai elemzéseket végeztek a közel 39 méter mély barlangtóban, amely igazi geológiai érdekességnek számít Európában...”
Forrás: Ma7.sk: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Interjú: Tózsér Árpád köszöntése

Kedden ünnepelte 85. születésnapját Tózsér Árpád Kossuth- és József Attila-díjas szlovákiai magyar költő, szerkesztő, irodalomtörténész, műfordító, a nemzet művésze. A 20. és 21. század magyar költészetének egyik legfontosabb alakját ennek apropóján kértük meg egy kis summázásra. [...] Egy másik, 81 évesen tett kijelentésével is szeretném önt szembesíteni. van-e az öregségnek saját stílusa? Nemigen! Ameddig a szellem működik, addig fiatal, s amikor már valóban olyan öreg, hogy nem működik, akkor képtelen a saját állapotáról s bármiről is hírt adni, tanúskodni. Az öregség képe is csak az öregség tudat- és szellempusztító

bugyraiból vagy a túloldalról (a halál oldaláról) nézve lenne hiteles, onnan, ahonnan a szétesett tudat, szellem már képtelen tudósítani...” Forrás: Ujszo.com: [teljes cikk >](#)

Harmadik alkalommal indult mentálhigiénés felnőttképzés Léván

A budapesti Károli Gáspár Református Egyetem és a Szlovákiai Magyar Mentálhigiénés Közösség a Lévai Református Egyházközséggel karöltve immár harmadik alkalommal indít mentálhigiénés szakirányú felnőttképzést Léván. Várhatóan februárban indul a négy félévet felölelő képzés. Mint Nt. Szathmáry Zsuzsanna, a Szlovákiai Magyar Mentálhigiénés Közösség vezetője, garamkálnai református lelkész, a képzés felvidéki koordinátora portálunk megkeresésére elmondta: a harmadik lévai képzésre 47-en jelentkeztek, majd az augusztus 19-én zajló felvételi megbeszélés alapján 38 jelentkező nyert felvételt...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Kiállítás ismertető: 50 éve hunyt el Fábry Zoltán

Mennyi könyv! Ez a látogató első benyomása a Vox humana című kiállításról, amely a pozsonyi Brämer-kúriában látható, és az 50 éve elhunyt Fábry Zoltán író szerelné visszahozni a köztudatba. Fábry évtizedeken át meghatározó szervezője, irányadója volt a hazai magyar irodalomnak, stószai házába mindenki elzarándokolt, aki valamit is számított a szakmában. Úgy hívták, a stószai remete. Olyan világszínvonalú, 12 ezer kötetes könyvtárat válogatott össze magának az Amazon és a Bookline segítségével nélkül, hogy a neves hamburgi hungarológus, Eve Marie Kahle is letaglózva állt a polcok között – ott volt minden, ami a hatvanas évek mértéke szerint fontosnak számított. Ezt a szellemi gazdagságot demonstrálta Szabó Réka, a Szlovákiai Magyar Kultúra Múzeumában nyílt kiállítás megalkotója. Az alapos és látványos kiállítást, amely két éven át készült, eleve úgy tervezték, hogy „vándorútra” indulhasson. Már eddig is három városból jelezték, hogy szívesen látnák...” Forrás: Ujszo.com: [teljes cikk >](#)

UKRAJNA/KÁRPÁTALJA

Anatolij Zahorodnijt választották az ukrán tudományos akadémia elnökévé az elhunyt Borisz Paton helyére

Anatolij Zahorodnij elméleti fizikust választották meg szerdán titkos szavazással közel 60 év után az Ukrán Nemzeti Tudományos Akadémia (UNTA) elnökévé a nemrég 102 éves korában elhunyt Borisz Paton helyére – adta hírül a korrespondent.net hírportál. Az új akadémiai elnök elméleti fizikus, a fizikai-matematikai tudományok doktora, az ukrán tudomány és technika érdemes művelője, az UNTA Bogoljubov Elméleti Fizikai Intézetének igazgatója. Korábban az UNTA alelnöki tisztségét töltötte be...” Forrás: Karpat.ua: [teljes cikk >](#)

Beregszászon átadták a lélegeztetőgépeket

Beregszászon sajtótájékoztatót tartottak a magyar kormány által nemrég adományozott lélegeztetőgépek szétosztásánál. Két héttel ezelőtt Szijjártó Péter, a magyar külgazdasági és külügyi tárca vezetője kárpátaljai látogatása során 50 lélegeztető gépet ajándékozott a megye egészségügyi intézményeinek. Ezek közül az Ungvári és a Nagybereznai járás már megkapta a rájuk eső részt, ma pedig a vidékünkön működő többi kórház vehetett át 32 gépet. A sajtónak nyilatkozva Barta József, a megyei tanács első elnökhelyettese arról tájékoztatót, hogy egy-egy ilyen gép ára 55 ezer USD, így az adomány összértéke megközelíti a hárommillió dollárt...” Forrás: Karpatinfo.net: [teljes cikk >](#)

Levélben kéri a KMKSZ, hogy a sorozó bizottság vegye figyelembe a külföldön tanuló diákok jogviszonyát

Levélben fordult Bohdan Cseremiszkijhez, a Kárpátaljai Megyei Hadkiegészítő Parancsnokság hadbiztosához Brenzovics László, a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség (KMKSZ) elnöke, közbenjárását kérve a magyarországi felsőoktatási intézményekben tanuló kárpátaljai diákok nevében, akik behívásuk elhalasztását kérik tanulmányaik befejezéséig...” Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk >](#)

A kárpátaljai magyar falvak úthálózatának fejlesztési tervei

A Lehoczy Tivadar Kutatóintézet felmérést végzett arra vonatkozóan, hogy a kárpátaljai magyar falvak milyen hosszúságban, milyen minőségi fokozatú úthálózattal rendelkeznek. Mostani cikkünkben Barta Józsefet, a Kárpátaljai Megyei Tanács első helyettesét kérdeztük a KMKSZ terveiről, az állami forrásokról és akaratáról, valamint az elért eredményekről. [...] Olyan helyzetbe kerültünk 2015-re, hogy a kárpátaljai magyar lakta településeink között járhatatlanná vált az úthálózat. Ezek felújítása járási vagy önkormányzati feladat is lenne, de az ukrán gazdasági helyzet miatt a belátható jövőben nem lesz erre anyagi forrásuk önerőből. Talán a magyar lakta települések úthálózata volt a legrosszabb állapotban, és van részben ma is. [...] Kárpátalja úthálózata sok esetben siralmas képet mutat. Járhatatlan utak, hatalmas gödrök nehezítik az autósok minden napjait. Október 5-re azonban a város

lakói megelégtették az áldatlan állapotokat, és tüntetést szerveztek a probléma megoldása érdekében...” Forrás: Karpat.ua: [teljes cikk > teljes cikk 2 >](#)

Megemlékezések Kárpátalja szerte

Megyeszerte megemlékeztek az aradi vértanúkról. [...] A Munkácsi Szent István Líceum diákjai is megemlékeztek az aradi vértanúkról. [...] Nagyszőlősen a Perényi Zsigmond nevét viselő középiskola udvarán a báró mellszobránál emlékeztek az 1848–1849-es szabadságharc hőseire és az azt követő megtorlások áldozataira. [...] Técsőn is szűk körben emlékeztek meg október 6-án az aradi vértanúkról. [...] A Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség (KMKSZ) szervezésében a karantén intézkedések miatt szűk körben emlékeztek meg az aradi vértanúkról kedden Ungváron...” Forrás: Karpat.ua: [teljes cikk > teljes cikk 2 > teljes cikk 3 > teljes cikk 4 > teljes cikk 5 >](#)

Interjú: Beszélgetés Marosi István görögkatolikus áldozópappal

Marosi István görögkatolikus áldozópap életében már gyermekkorától jelen van a hit megélése. 1999-ben szenteltek pappá, majd Tiszaújlakra kerültünk a feleségemmel, Anitával. Ekkor a nagybégányi egyházközségi teendőim mellett a beregszászi főiskola lelkeszi szolgálatát is elláttam. Több mindennel kezdtünk el foglalkozni Beregszászban is, például megalakult a Görögkör, később elkezdődött az Ortutay Elemér Görögkatolikus Szakkollégium szervezése, majd építése, ennek következtében 2018-ban helyezték át a Vérke-parti városba. Hogyan működik a szakkollégium? A kollégiumunk nemcsak egy lakhatási lehetőséget biztosít a diákoknak, hanem egy lelki-személyiségi fejlődési lehetőséget is ad. Egyfajta profilnak tekintjük, hogy a görögkatolikus egyházat, illetve azon keresztül a hallgatók a világot ismerjék meg. Ki kell emelnem, hogy nem csupán görögkatolikusok laknak a kollégiumban, hanem más vallást gyakorlók is...” Forrás: Karpatinfo.net: [teljes cikk >](#)

SZERBIA/VAJDASÁG

Szerbia tiltakozó jegyzéket küldött Albániának

Szerbia külügyminisztériuma bekérte Albánia szerbiai nagykövetét, Ilir Boçkát, hogy tiltakozó jegyzéket adjon át neki, azok a nyilatkozatok miatt, melyek az albán és az „ügynevezett” koszovói kormány együttes ülését követően hangzottak el, és amelyekben Nagy Albánia létrehozására utalnak, írja a O21.rs. Szerbia a Tiranában, október 2-án megtartott közös kormányülésen elhangzottak miatt tiltakozik, mégpedig elsősorban azért, mert az ülésen kilátásba helyezték az Albánia és Koszovó közötti határ megszüntetését. – Az ilyen kijelentések Albánia, valamint Koszovó és Metóhia szerb tartomány egyesülését, illetve a Nagy Albánia megteremtését vetítik előre, így indokolt az aggodalom Szerbia és a régió más országai részéről egyaránt, akik elkötelezettek a térség stabilitása és az együttműködés tekintetében – áll a szerbiai tiltakozó jegyzékben. [...] Albánia azért akart tiltakozó jegyzéket küldeni Szerbiának, mert Aleksandar Vulin védelmi miniszter rendszeresen siptároknak nevezi az albánokat. A siptár kifejezésről pedig bírósági ítélet mondja ki, hogy az sértő és politikailag inkorrekt...” Forrás: Szabadmagyarszo.com: [teljes cikk >](#)

Belgrádban tárgyal az ország jelentésről az uniós bővítési biztos

Csütörtökön Szerbiába, Belgrádba látogat Várhelyi Olivér uniós bővítési biztos, a délután folyamán Ana Brnabić kormányfővel, majd kora este Aleksandar Vučić államfővel folytat megbeszélést. Ma Szkopjében számolt be a biztos a Nyugat-Balkán számára jóváhagyott kilencmilliárd eurós gazdasági csomagnak és az országokról elkészített jelentések a részleteiről. A Nyugat-Balkán régiójának egészéről szólva az Európai Bizottság a jelentésben kiemelte, az elvárt eredmények messze elmaradnak az uniós tagsági követelményektől, továbbra is kihívást jelent az, hogy a térség hiteles előrelépést tegyen a jogállamiság területén. Véleményének adott hangot, hogy Szerbiának egy fejezet megnyitására még alkalma lehet az idén, ez pedig a csatlakozási tárgyalások nyolcadik, a gazdasági versenypolitikával foglalkozó fejezete. Magában a Szerbiáról szóló jelentésben is megtalálható, hogy az ország eredményeket valósított meg ezen a téren – tette hozzá...” Forrás: Magyarorszo.rs: [teljes cikk >](#)

Épülhet a Fruška gora-i közúti folyosó

Jövőre megkezdik annak a csaknem 48 kilométer hosszú közúti folyosónak az építését, amely Újvidéket és Rumát köti össze. A Fruška gora-i korridorként ismert projekt elkészítésére és kivitelezésére a China Road and Bridge Corporation (CRBC) képviselőjével írt alá szerződést tegnap Zorana Mihajlović közlekedési, építésügyi és infrastrukturális miniszter. Az eseményen tiszteletét tette Aleksandar Vučić szerb államfő és Chen Bo, Kína belgrádi nagykövete is. Az újvidékiek mellett Bácska és Szerémség lakosai előtt is megnyílik az út Dél-Szerbia felé...” Forrás: Magyarorszo.rs: [teljes cikk >](#)

Sorra rongálják meg a délvidéki helységnévtáblákat

Ahogy arról portálunk is folyamatosan tudósít, Délvidék szerte mindennaposá váltak a helységnévtáblák kisebbségi nyelvű, zömében magyar neveinek megromlása, lefestése. Ezúttal Bajsa ruszin és magyar helységneve szúrta a sovinszta mázolóok szemét. Erről a település Helyi Közössége a Facebookon számolt be...” Forrás: Delhir.info: [teljes cikk >](#)

Megemlékezések Vajdaság szerte

Október 6-án az Aradon kivégzett 13 vértanúra emlékeznek a magyarság. A nemzeti gyásznapon nem csak rájuk, hanem az 1848–49-es forradalom és szabadságharc minden hőisére emlékezünk. A vajdasági központi megemlékezés a bánáti Eleméren 11 órakor gyászmisével kezdődött. [...] Megemlékezés Gróf Batthyány Lajos, és az aradi vértanúk tiszteletére Zentán. [...] Óbecsén a belvárosi temetőben lévő honvédsírnál emlékeztek meg az aradi vértanúkról, A megemlékezők előtt Surányi Roland, az óbecsei Városi Múzeum történésze mondott beszéde. [...] Már több éve, hogy rendszeresen megemlékeznek a tóthfalusiak a Damjanich téren felállított Kossuth-kopjafánál az 1848/49-es forradalom és szabadságharc helybeli áldozatairól, valamint tisztelegnek az aradi vértanúk emléke előtt...” Forrás: Rtv.rs: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#) [teljes cikk 3 >](#) [teljes cikk 4 >](#)

Interjú: Hajnal Virág szülőföldről, identitásról és vajdaságiságról

Szeptember elején a Vajdasági Magyar Képző-, Kutató- és Kulturális Központ Az első száz év címmel tartott kétnapos online kerekasztal-beszélgetést. Az eseményen neves szakemberek több szempontból járták körül a vajdasági kisebbségi magyar identitást, illetve annak alakulását az elmúlt száz évben. Hajnal Virág a Nemzeti Közszerzői Egyetem doktori hallgatójaként vett részt a beszélgetésen, ahol A hely jelentése – a helyhez, a szülőföldhöz való kötődés jelentéstartalmai a vajdasági magyarság körében címmel ismertette a konferencia témájához kapcsolódó kutatását. Egy hely vonzerőértékét a szakirodalom helyi, regionális, belföldi és nemzetközi perspektívából vizsgálja, a hely vonzerőértékének kulcsszereplője azonban a helyi lakosság. A helymárkát vagy – nevezzük így – a hely jelentésének alapját az a kép adja, amelyet a helyi lakosság közvetít róla...” Forrás: Magyarszo.rs: [teljes cikk >](#)

Szakmai napot tartottak a jövő építészei számára Szabadkán

Az Észak-bácskai Magyar Pedagógusok Egyesülete hétfőn a fiatalok számára szakmai napot tartott, amelynek helyszíne a szabadkai Raichle-palota volt. Az eseményen szabadkai és adai középiskolások vettek részt. Köszöntőt mondott De Negri Ibolya, az ÉMPE elnöke, valamint Blaskó Árpád, a szabadkai Kortárs Galéria igazgatója. Kilencedik alkalommal szervezte meg az egyesületünk az Épített örökség című szakmai napot, amelyre azokat a fiatal, jövőbeli építészeket hívtuk meg. A program első felében Pesti Attila építész tartott előadást a Szecesszió, mint építészeti stílus címmel. Ezután Kucor Tamara művészettörténész, a Kortárs Galéria kurátora a Raichle-palota építészetéről beszélt...” Forrás: Magyarszo.rs: [teljes cikk >](#)

Elindult a Vajdasági Magyar Filmek Fesztiválja Zentán

A magyarkanizsai Cinema Filmműhely idén is megszervezi a Vajdasági Magyar Filmek Fesztiválját, a Vajdasági Magyar Mozgókép Napja alkalmából. Az alkotásokat október 12-ig tekinthetik meg az érdeklődők Szabadkán, Zentán, Topolyán, Magyarkanizsán, Zomborban és Újvidéken. A zentai program első napján, szerdán négy filmet láthatott a közönség. Egyebek mellett Bicskei Zoltán Hozzád sóhajtunk című filmetűdjét, Tolnai Szabolcs Osztyalálkozó című játékfilmjét, valamint két dokumentumfilmet: Lavro Ferenc: Sziasztok! és Forró Lajos: Magyarellenes atrocitások a Délvidéken - Horgos története című munkáját...” Forrás: Pannonrtv.com: [teljes cikk >](#)

Gyász hír: Elhunyt N. Czirok Ferenc

Hosszú, súlyos betegség után elhunyt N. Czirok Ferenc költő, író, akinek az alkotásai a Magyar Szó hasábjain is megjelentek. Tavaly, a magyar kultúra napja alkalmából Zentán megrendezett vajdasági központi ünnepségén találkozhattunk vele, amikor átvette a VMMSZ plakettjét. Nemrég jelent meg akár szabad szolga című verseskötete, amelynek a bemutatóját már nem érte meg. 1988-ban családjával Muzslyára költözött, ahol négy évvel később megalapította a Sziveri János Művészeti Színpadot, két időszakban vállalva a színpad elnöki posztját. A Sikoly irodalmi és művészeti folyóirat alapító és szerkesztőségi tagja...” Forrás: Magyarszo.rs: [teljes cikk >](#)

Vasárnap este mutatják be a Radnóti nyomában című filmet a Pannon Televízióban

Radnóti Miklós költő hetvenhat évvel ezelőtt, szeptember 17-en indult el 3200 társával az erőtetett menet útján Borból az abdai tömegsír felé. Tóth Péter Lóránt versvándor tavaly, augusztus 31-én indult el ugyanezen az úton. A Pannon RTV munkatársai végigkísérték őt egészen a végállomásig. Tavasszal már láthatták a Radnóti nyomában című tizenhárom részes sorozatot a Pannon TV műsorán. Vasárnap 20.35-kor kerül először adásba az erről szóló, nyolcvankilenc perces dokumentumfilm, amelyet szintén Herczeg Zsolt rendezett. Az operatőrök Lukács Attila és Szalai Adrián voltak...” Forrás: Magyarország.rs: [teljes cikk >](#)

Átadták a Podolszki József publicisztikai pályázat díjait

A bácsfeketehegyi Kozma Lajos Könyvtár szervezésében tartották meg a XXIII. Podolszki József publicisztikai pályázat díjátadó ünnepségét. Mint ismeretes, az idén márciusban a járványhelyzet miatt elmaradt a Podolszki József Irodalmi Emléknep, és a nyertesek megjutalmazása is fél évet várattott magára. A publicisztikai pályázat munkáit Máriás Endre, a Vajdasági Magyar Újságírók Egyesületének és a zsűrinek az elnöke értékelte. Elmondta, a beérkezett interjúk, jegyzetek szerzői érdekes témákkal foglalkoztak, a többi közt felbukkant az örökbefogadás kérdése, az elvándorlás, a környezetvédelem is...” Forrás: Hetnap.rs: [teljes cikk >](#)

Vajdasági díjazottja is van a Polgári Magyarországért Alapítványnak

Idén a Fialok a Polgári Magyarországért díjat Kraszulyák Zalán, a Vajdasági Magyar Pedagógusok Egyesületének önkéntese is átvehette Budapesten. Kraszulyák Zalán a közösségépítés terén felmutatott eredményeiért, a határon túli magyarság anyanyelvi oktatásának fejlesztéséért, és a délvidéki magyarság megmaradásáért tett szolgálataért érdemelte ki a díjat - állt a méltatásban...” Forrás: Pannonrtv.com: [teljes cikk >](#)

HORVÁTORSZÁG

Bevezetik a kísérettségít az általános iskolákban

Már egy ideje napirenden van és most már biztos, hogy jövő évtől bevezetik a kísérettségít az általános iskolákban, ahol az ötödikeseknek és a nyolcadikosoknak kell majd vizsgát tenniük, de ezt egyelőre még nem veszik figyelembe a középiskolákba való beiratkozáskor. Radovan Fuchs tudományos és oktatási miniszter úgy nyilatkozott a múlt héten, hogy elrendelte egy olyan országos vizsgaprojekt kidolgozását, amellyel az általános iskolások ismereteit, tudását fogják felmérni két oktatási ciklus után. Az egységes vizsgateszteket minden általános iskolában elvégeznék, egyet az ötödik, és egyet a nyolcadik után...” Forrás: Kepesujtag.com: [teljes cikk >](#)

Horvátország és Magyarország közös kulturális örökségét bemutató páratlan kiállítás nyílt Zágrábban

Ars et virtus – Horvátország-Magyarország – 800 év közös kulturális öröksége címmel nyílt kiállítás múlt csütörtökön Zágrábban a Magyar Nemzeti Múzeum és a Klovičevi Dvori Galéria közös rendezésében. A horvát szabor elnökének, Gordan Jandrokovićnak a küldöttjeként Jankovics Róbert, magyarságunk parlamenti képviselője is jelen volt. A tárlat 306 műtárgya között szerepel a szigetvári Zrínyi Miklós szabalyája és sisakja, melyek a Bécsi Szépművészeti Múzeumból érkeztek a galériába, valamint Horvátország legrégebbi, piros-fehér kockás címeres zászlója 1647-ből, amelyet az Esterházy Magánalapítványtól kölcsönöztek a kiállításra. Megtekinthető továbbá Szent Lászlónak a zágrábi katedrálisban őrzött palástja, valamint Szent István koponyaereklyéje is. A tárlatot az év első felében, Horvátország európai uniós soros elnöksége alatt tervezték megnyitni, de a világjárvány miatt el kellett halasztani...” Forrás: Kepesujtag.com: [teljes cikk >](#)

Megemlékezések: 29 éve rombolták le a szentlászlói református templomot

A kelet-szlavóniai frontvonalon Szentlászló tanúsította a legnagyobb ellenállást, és ennek meg is lett a tragikus következménye: 1991. október 1-jén az ún. Jugoszláv Néphadsereg (JNA) aknavetőkkkel és ágyúlövedékekkel lerombolta a szentlászlói református templomot, amelynek tornyára a védői azon a napon tüzték ki a horvát és a magyar zászlót. Az Árpád-kori magyar település, Szentlászló fontos szerepet játszott a honvédő háborúban, a környező falvak közül egyedülként, 1991 nyarától egészen novemberig, Vukovár elestéig fel tudta tartóztatni az Eszék felé törő szerb csapatokat. A település központjában, a parkban lévő emlékműnél gyűlnek össze, hogy koszorúzással és gyertyagyújtással róják le az Árpád-kori falu védelmében elesett és eltűnt személyek iránti kegyeletüket. [...]A honvédő háborúban meghalt helyi civilekre emlékeztek a múlt héten a Vukovár-Szerém megyei Čakovciban. Az elesettek közt két magyar is volt. A koszorúzáson részt vettek Vukovár-Szerém megye magyar kisebbségi önkormányzatának a tagjai is. [...]Kedden gyertyagyújtással és koszorúzással emlékeztek Kórógyon arra, hogy a 29 évvel ezelőtti szeptember utolsó

előtti napján az utolsó ember is kénytelen volt elhagyni a falut, amely ezután a megszállók szabad prédájává vált...” Forrás: Kepesujtag.com: [teljes cikk](#) > [teljes cikk 2](#) > [teljes cikk 3](#) >

Az aradi vértanúk emléke előtt tisztelegtünk

A Horvátországi Magyarok Demokratikus Közösségének (HMDK) az aradi vértanúk tiszteletére szervezett központi megemlékezésére idén is Bellyén került sor. A székház udvarán pár éve ültették el az emlékezet fáját, melynek tövében emléktáblát helyeztek el a 13 hős tiszteletére, és azóta mi, horvátországi magyarok itt tisztelgünk a mártírok emléke előtt...” Forrás: Kepesujtag.com: [teljes cikk](#) >

SZLOVÉNIA/MURAVIDÉK

Kiállítással és koszorúzással emlékeztek

Október 6-a, az aradi vértanúk emléknapja tiszteletére Lendván a Bánffy Központ kiállítótermében a nemzeti tragédiáink sorozatába illeszthető, 171 évvel ezelőtti eseményről készült kiállítással emlékeznek a muravidéki magyarok. A szentháromsági kápolnánál Ráth N. János honvédszázados síremlékénél az MMÖNK koszorúzási ünnepséget tartott. A kiállítás, mely az intézet saját képtárájának a felhasználásával készült, portrékkal és csoportképekkel, valamint az aradi megtorlás helyszínén készült korabeli rajzokkal emlékezik a gyászos eseményre...” Forrás: Nepujtag.net: [teljes cikk](#) >

Magyar tanszék: Elsősök a Muravidékről és Magyarországról is

A maribori magyar tanszéken a 2020/21-es tanévben 25 körül lesz a hallgatók száma, a pontos létszám a lektori hallgatók jelentkezésétől függ. – Mi már régóta nem élünk a számok bővületében, ezt mindig az aktuális tendenciák alakítják. De nagyon örülünk, hogy vannak elsősök a Muravidékről és Magyarországról is – nyilatkozta dr. Rudaš Jutka tanszékvezető, az MTA külső köztestületének tagja. A maribori Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék kurzusain ugyanis nemcsak a magyar szakos hallgatók oktatása folyik, hiszen már évek óta más karok hallgatói – elsősorban a Pedagógiai Karról – szintén részt vesznek a képzésben, így a hallgatók pontos létszáma október közepére, illetve végére alakul majd ki...” Forrás: Nepujtag.net: [teljes cikk](#) >

Múltidéző: Törekvések a bizalmatlan lakosság megnyerésére

1920 októbere – A muravidéki lakosság bizalmatlansága a jugoszláv rendszer véglegességét illetően 1920 őszén arra készítette a szlovén tartományi vezetést, hogy folyamatosan bizonyítson, az 1919 augusztusában kialakult állapot szilárdságát megerősítse. A tartományi kormány 1920. október 20-ai ülésén az ideiglenes megoldásnak tekintett muravidéki kormánybiztosságnak járási fősztolgabíróssággá alakulását javasolta a belügyminisztériumnak. A terv az egész Muravidékre kiterjedő fősztolgabírósságot tartalmazott Muraszombat központtal, az alsólendvai kormánybiztos-helyettesi kirendeltséget pedig meg kívánták szüntetni...” Forrás: Nepujtag.net: [teljes cikk](#) >

AUSZTRIA

Cselekvésre szólítanak fel a népcsoportok - Megduplázzák a népcsoportok támogatását

Nyilatkozatban szólította fel a kormányt az őshonos kisebbségek helyzetének javítására a népcsoportok vezetői konferenciája. A nyilatkozat emlékeztet arra, hogy október 1-jén volt 100 éve annak, hogy az alkotmányozó nemzetgyűlés elfogadta az Osztrák Köztársaság Alkotmányát. Ausztria államiságának egyik alapdokumentuma a szabályozás és a védelem elvének jegyében született, a két vezérelv mentén azonban ma is vannak megoldatlan feladatok – olvasható a nyilatkozatban. A népcsoportok vezetői szerint az osztrák állam évtizedes mulasztásban van a nemzetiségi nyelvű oktatás biztosításában, az őshonos kisebbségek szervezeteinek törvényben garantált állami támogatásai pedig több mint 25 éve nem változtak, egyes területeken csökkentek is, a népcsoportok nyelvű sajtótermékek pedig a fennmaradásukért küzdenek. Mivel a kétnyelvű oktatás napjainkban területi alapon biztosított, a boldogulásért Burgenlandból Bécsbe költöző családok gyermekei már nem juthatnak hozzá a nappali tagozatos nyelvtanuláshoz. [...]A népcsoportoknak járó támogatások megduplázásáról döntött a kormány minisztertanácsa. Az Ausztriában államilag elismert hat népcsoport támogatása plusz négy millió euróval, összesen 7,9 millió euróra emelkedik. A 25 év után először megemelt összeg, főként a népcsoportok nyelvek és a kultúra megőrzését szolgáló kezdeményezések támogatását szándékozik biztosítani. Hollós József a népcsoportok támogatásának megemeléséről...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk](#) > [teljes cikk 2](#) >

Újabb kutatás az áldozatok után Rohoncon

Tovább folyik a kutatás az 1945 Virágvasárnapján lezajlott náci mészárlás áldozatai után Rohoncon/Rechnitz. Az újabb ásatások három héten át tartanak a település melletti keresztapja környékén, korabeli felvételek segítségével. A kutatás ez alkalommal azokra

a parcellákra koncentrálnak, amelyeket 1945. február és augusztus között töltöttek fel friss földdel. Előkerültek még olyan páncéltörő-alkatrészek is, amelyeket a Wehrmacht használt. A tömegsírokat és az itt nyugvó magyar zsidó áldozatok földi maradványait azonban továbbra sem találják...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Ablak a vajdasági magyar irodalomra

Október 8-án folytatódik a kárpát-medencei irodalmi sorozat a bécsi Collegium Hungaricumban. Az ötágú síp című program második estjén a vajdasági magyar kortárs írókat, költőket látnak vendégül. Az újvidéki Forum Kiadó együttműködésével szervezett esten két, a fiatal generációhoz tartozó költőt ismerhetnek meg az érdeklődők. Az irodalmi sorozat a Nemzeti Összetartozás Éve rendezvényeihez kapcsolódik...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

ROMÁNIA/ERDÉLY

Kicsi falu, nagy fizetés: pazarul keresnek némely kisközségek polgármesterei

2017 óta a helyi tanácsok szabják meg a helyi előjárók és a polgármesteri hivatalok alkalmazottainak juttatásait. Az önkormányzatok általában nagyvonalúan éltek is ezzel a lehetőséggel, tekintélyes bérekhez juttatva olyan települések polgármestereit, alpolgármestereit és tisztviselőit, amelyeknek a saját bevételeikből nem hogy fejlesztésekre nem telik, de a fizetésekre sem futja. [...] A Szabad Európa Rádió Tulcea megyében talált rá a legjobban fizetett kisközségi polgármesterre. Az 502 lelket számláló Pardina első emberének 10 ezer lej a havi bére, ráadásul a polgármesteri hivatal is messze túlméretezettnek tűnik, 17 alkalmazottja van. A község az idei évre 250 ezer lejt kapott a központi költségvetésből...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

>

Jogerős: nem kell kitűzni a román zászlót Sepsiszentgyörgy „magyar megszállás alóli felszabadítása” emlékére

A Brassói Táblabíróság keddi jogerős ítéletének értelmében nem kell kitűzni a román zászlót Sepsiszentgyörgy polgármesteri hivatalának a tornyára a város "magyar megszállás alóli felszabadítása" emlékére. Az ítélet kivonatát a romániai bíróságok portálján tették közzé. A táblabíróság elutasította a román nyelv és szimbólumok kizárólagosságáért pereskedő Méltóságért Európában Polgári Egyesület (ADEC) fellebbezését a hasonló elsőfokú ítélet ellen. A felperes tavaly nyílt levélben kérte a Védelmi Minisztériumot, a Belügyminisztériumot, Kovászna megye prefektusát, a háborús veteránok szervezeteit és a székelyföldi román egyesületeket, hogy az ügy fontossága miatt lépjenek be a perbe, de egyedül maradt a felperes oldalon. Amint az egyesület elnöke, Dan Tanasă az ítéletet kommentáló blogbejegyzésében megemlítette...” Forrás: Transindex.ro: [teljes cikk >](#)

Bukarestben mutatták be A székelység képes története című román nyelvű könyvet

Bukarestben mutatták be A székelység képes története című román nyelvű könyvet, amelyet a Hargita megyei önkormányzat gondozásában a Hargita Megyei Hagyományőrzési Forrásközpont adott ki. A román nyelvű könyvbemutatón részt vett Hermann Gusztáv Mihály székelyudvarhelyi történész, az MTA külső köztestületének tagja, a kötet tudományos koordinátora, Lucian Nastasa-Kovács kolozsvári történész, az MTA külső köztestületének tagja, aki előszót írt a kötethez, Borboly Csaba, a Hargita megyei önkormányzat elnöke, valamint Lucian Mîndruță újságíró. Borboly Csaba emlékeztetett arra, hogy A székelység története című magyar nyelvű tankönyv 2012-ben jelent meg, amely a román közegben is számos vitát váltott ki, ezért gondolták, hogy román nyelven is meg kell jelentetni. Közölte, hogy angol nyelvű kiadással is készülnek. Hermann Gusztáv Mihály, a kötet tudományos koordinátora nehézségnek nevezte, hogy ebben az eredetileg tankönyvnek készült magyar nyelvű kiadványnak több mint tíz szerzője van, az ő stílusuk összehangolása kihívás volt, a románra való fordítás után pedig figyelembe kellett venni a román olvasóközönség érzékenységeit...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

Elemzés: Erdélyben több mint százezer magyar nyelvű roma él

Egy csütörtökön közzétett elemzés szerint Erdélyben több mint százezer magyarul beszélő roma él, akik a magyar anyanyelvű népesség 8,4 százalékát teszik ki. Az elemzést az Erdélystat készítette a kolozsvári a Nemzeti Kisebbségkutató Intézet 2016-os SocioRoMap vizsgálata alapján. Megállapították: Romániában az önkormányzatok mintegy 1,23 millió romát tartanak számon, kétszer annyit, mint amennyien a legutóbbi népszámláláson is roma nemzetiségűnek vallották magukat. A romák 37,7 százaléka, azaz 474 ezer személy Erdély területén lakik, ahol a népesség hét százalékát teszik ki. A magyarul beszélő romák száma mintegy 105 ezer főre tehető, ami a magyar anyanyelvű népesség 8,4 százalékát jelenti. Romániában 2315 romatelepet azonosított a vizsgálat. Országos szinten a romák 59 százaléka, Erdélyben 64 százaléka él a többségtől elkülönülve...” Forrás: Transindex.ro: [teljes cikk >](#)

Így alakultak a nemi sztereotípiák a gyerekeknek szóló mainstream tartalmakban

A gyerekeknek szóló mainstream tartalmakban a 2000-es évek óta egyre erősebben megjelennek és elkülönülnek egymástól a nemi szerepek és a hozzájuk kapcsolódó sztereotípiák, miközben a kisiskolás korosztályt ez még nem foglalkoztatja, hívja fel a figyelmet Kassay Réka animációs rendező, az MTA külső köztestületének tagja, a Sapientia EMTE Média Tanszékének tanára, aki erdélyi gyerekek és szülei körében végzett médiafogyasztási kutatást, és ez alapján foglalkozik a témával a Zoom animációs stúdió blogjának új bejegyzésében...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

A BBTE hallgatói a legrangosabb magyar menedzsmentversenyen

Hatodik éve folyamatosan döntőben. Idén szeptember 26–28. között tartotta meg a Budapesti Corvinus Egyetem és az EVK Szakkollégium a XXI. országos esettanulmány-versenyt (OEV), mely a Kárpát-medence legrangosabb magyar nyelvű versenyének számít. Idén is kétfordulós rendszerben szervezték meg a nemzetközi eseményt. Az online előfordulót követően a 96 jelentkező közül mindössze 12 csapat jutott tovább a budapesti döntőre, közöttük volt a Babeş–Bolyai Tudományegyetem Közgazdaság- és Gazdálkodástudományi Magyar Intézetét képviselő Synergy Consulting csapat...” Forrás: E-nepujtag.ro: [teljes cikk >](#)

Megjelent a Horváth Andor emléke előtt tisztelő Életeink című kötet

Életeink. Horváth Andor-invokációk címmel jelent meg a 2018-ban elhunyt esszéíró, szerkesztő, műfordító, egyetemi tanár emlékére összeállított kötet az Erdélyi Múzeum Egyesület Kiadónál. A kiadvány a BBTE Magyar Irodalomtudományi Intézetében 2019. március 8-9-én szervezett tudományos tanácskozáson elhangzott előadások szerkesztett változatai mellett magába foglalja Horváth Andor félbehagyott önéletrajzi jegyzeteit, a 2013 és 2016 között szervezett Mellérendelő-beszélgetések írott-szerkesztett változatait, illetve a még fellelhető, Horváth Andorral készült interjúkat. A kötetet Bíró Annamária, Serestély Zalán és Bilibók Renáta szerkesztette...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

Gyász hír: Meghalt Vekov Károly történész, volt parlamenti képviselő

Életének 74. évében meghalt Vekov Károly történész, a történelemtudományok doktora, az MTA külső köztestületének tagja, a Babeş-Bolyai Tudományegyetem volt oktatója – adta hírül honlapján a Szabadság. Fő kutatási területe a középkori intézmény- és művelődéstörténet volt, de a kommunista korszak pereit is tanulmányozta. Számos folyóiratban közölt tanulmányokat, cikkeket, több önálló kötet szerzője. Tudományos és oktatói pályája mellett aktívan részt vett a közéletben...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

Október 6-i megemlékezések Erdélyben

Az 1848–1849-es forradalom és szabadságharc leverésének és véres megtorlásának, a 13 honvédtiszt 1849. október 6-i kivégzésének 171. évfordulóján a koronavírus-járvány miatt bevezetett óvintézkedések betartásával, korlátozott számban vehettek részt a megemlékezők...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

Mi az eugenika és mi közünk hozzá? Egy fontos kiállítás utóhangja

Összefoglaltuk a Marius Turda történelmi kiállítása körüli beszélgetéseket. A helyhatósági választásokat megelőző héten Kolozsváron a Tranzit-Házban egy érdekes kiállítás volt, Tudomány és etnicitás Romániában, 1918-1944 címmel, amelyet két online beszélgetés egészített ki. [...] Mostanában több meghatározó történelmi eseményről emlékeztünk meg, de a 100 és a 30 éves évfordulók között kissé kimaradt a 75 éve lezárult második világháborút megelőző és követő időszakokról való megemlékezés. A kolozsvári kiállítás alkalmával egy multidiszciplináris beszélgetést tartottak Tudomány és etnicitás: Rasszizmus Romániában tegnap és ma címmel, amelyen részt vett Marius Turda, a kiállítás történész kurátora – aki, az Oxford Brookes University Orvosi és humán kutatóközpont vezetője, tanára – Vincze Enikő szociológus, Fosztó László az MTA külső köztestületének a tagja, és Simona Ciotlăuş kulturális antropológusok. Emellett egy online interjú is közöltek, ahol Bokor Zsuzsa társadalomtörténész, az MTA külső köztestületének a tagja és Marius Turda beszélgetett, ahol az Eugenika és egészség a két háború közötti Kolozsváron témáját járták körbe...” Forrás: Transindex.ro: [teljes cikk >](#)

Magyar nyelvű foglalkozásokat kértek a legkisebbeknek a pusztinai csángó anyák

Különleges esemény helyszíne volt vasárnap a moldvai csángók egyik leghíresebb települése, a gazdag néphagyományokkal rendelkező Pusztina. A Tázló folyó mellett található településen először tartottak magyar nyelvű Ringató foglalkozást. A szülők kérésére szervezett esemény a jövőben rendszeres lehet. Kevés alkalom adódik a moldvai csángó emberek számára, hogy anyanyelvüket használják. A meghívott előadó a falu szülőtte, Tímár Karina néprajzkutató volt...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)